

Друштво за осигурување
ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје

**УСЛОВИ
ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА МОТОРНИ ВОЗИЛА
ОД АВТОМОБИЛСКА ОДГОВОРНОСТ**

Февруари 2022 година

ВОВЕДНИ ОДРЕДБИ

Одделните изрази употребени во овие Услови ги имаат следните значења:

- 1) ОСИГУРУВАЧ - ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ
- 2) ДОГОВОРУВАЧ НА ОСИГУРУВАЊЕ - лице кое со осигурувачот склучило договор за осигурување;
- 3) ОСИГУРЕНИК - лице чиј имотен интерес е осигурен;
- 4) ОСИГУРЕН СЛУЧАЈ – иден и неизвесен настан што може да доведе до осгварување на оштетно побарување од страна на оштетениот;
- 5) КОРИСНИК - сопственик на моторно возило и секое лице што има право на располагање, односно на кого возилото му е дадено на користење;
- 6) СУМА НА ОСИГУРУВАЊЕ - износ на кој е осигурен имотниот интерес;
- 7) ПРЕМИЈА - износ кој договорувачот на осигурување го плаќа по договорот за осигурување;
- 8) ПОЛИСА - исправа за договор за осигурување.

ОБЕМ НА ПОКРИТИЕ

Член 1

- (1) Осигурувачот е во обврска, врз основа на прописите за одговорност за надомест на штета, да надомести штета ако со употреба на моторно возило се причини штета на трето лице, поради:
 1. Смрт, телесна повреда, нарушување на здравјето, или
 2. Уништување или оштетување на предмети, освен од одговорност за штети за предмети што ги примил на превоз.
- (2) Покрај одговорноста на корисникот на возилото, осигурена е и одговорноста на сите лица кои остапуваат по волјата на корисникот при употреба на возилото (возач, кондуктер и сл.), како и на лицата што се превезуваат во возилото по волја на неговиот корисник.
- (3) Со осигурувањето од одговорност, опфатена е и одговорноста за штета што ќе ја причини приклучно или неисправно возило додека е споено со возилото кое го влече и откако се одвои од тоа возило и дејствува во функционална зависност со него,
- (4) Договорената осигурена сума претставува горна граница на обврските на осигурувачот за сите давања по еден штетен настан, доколку поинаку не се договори, без оглед на бројот на оштетените. Повеќе временски поврзани штети, ако настанале поради иста причина, претставуваат еден осигурен случај.
- (5) Обврска на Друштвото за осигурување која произлегува од осигурувањето на автомобилска одговорност не може да биде поголема од минималните суми на осигурување, пропишани во Законот за задолжително осигурување во сообраќајот освен ако со договорот за осигурување не е предвиден повисок износ.
- (6) Со осигурувањето од автомобилска одговорност се опфатени штетите предизвикани со употреба на моторното возило од неовластено лице, согласно одредбите на членот 16 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.

Ако посебно се договори, со осигурувањето од автомобилска одговорност, може да се опфати осигурување од кршење и оштетување на стаклата на возилото (освен фарови, ретровизори, задни стоп светла, покажувачи на правец, кровни стакла), според табелите на осигурувачот наведени во Тарифа за осигурување од автомобилска одговорност (Делумно каско - Комбинација Г и Д).

При договорено осигурување на кршење и оштетување на стакла за патнички возила, товарни возила и автобуси задолжително е фотографирање на возилото, во случај кога за прв пат се осигурува во компанијата и во случај кога иако возилото било осигурено претходната година во компанијата, но има прекин и измена на скаденца.

Кај патнички моторни возила, осигурувањето на стакла е без задолжителна франшиза за странични и задни стакла, додека за предното стакло франшиза не се пресметува само при првата штета, а за сите останати штети на предно стакло се пресметува **30%** учество во штетата.

При осигурување кршење и оштетување на стакла на товарни возила и автобуси, осигурувањето се склучува со задолжителна франшиза од **20%** од висината на штетата при прва штета, за секоја наредна **50%** од висината на штетата во секоја штета.

Ако посебно се договори со осигурувањето од автомобилска одговорност може да се договори осигурување на сите лица кои имаат својство на возач, патник или работник на моторно и друго возило, согласно Условите за осигурување на лица од последици на несреќен случај во моторни возила или при вршење на посебни дејствија.

ВЛИЈАНИЕ НА ПРОМЕНА НА СОПСТВЕНОСТА НА ВОЗИЛОТО ВРЗ ДОГОВОРОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 2

Ако во текот на траењето на осигурувањето се промени сопственикот, односно корисникот на моторното возило, правата и обврските од договорот за осигурување од автомобилска одговорност преминуваат врз новиот сопственик, односно корисник и траат до истекот на тековниот период за осигурување.

ИСКЛУЧУВАЊЕ ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 3

Од осигурително покритие исклучени се оштетните побарувања:

- Кои по основ на договор или посебно ветување го надминуваат обемот на обврските што произлегуваат од правните прописи од одговорност за причинета штета
- На лицето кое управувало со моторното возило, со чија употреба е предизвикана незгодата.
- Од сопственикот, сосопственикот, договорувачот на осигурувањето и секој друг корисник на возилото кој во моментот на настанувањето на незгодата не управувал со моторното возило, со чија употреба е предизвикана незгодата, но само за износот на штета поради уништување и оштетување на предмети.
- Од лицето кое на нелегален начин присвоило моторно возило, како и соучесникот во нелегалното присвојување на моторно возило, со чија употреба е предизвикана незгодата, без разлика дали истото управувало со моторното возило во моментот на настанување на незгодата
- Од лицата кои штетата ја претрпеле како резултат на:
 - употреба на моторно возило во спортски приредби за кои е добиена официјална согласност и на кои е потребно да се постигне максимална брзина и
 - употреба на моторното возило во терористички акт или воени операции дефинирани согласно Кривичниот закон.
- Што се однесуваат на предмети доверени на осигуреникот или на некое друго осигурено лице, а особено ако тие ствари ги превезува, користи или чува.
- Заради оштетување на лица или предмети кои ќе настанат при превоз со возилото, поради нуклеарни или други радиоактивни материи, ако оштетувањето е непосредно или посредна последица на кинење на јадрото или од зрачење на тие материи
- За штети причинети при воени операции или побуни.

Ако посебно не се договори, од осигурително покритие се исклучени оштетните побарувања кои произлегуваат од штетен настан што настанал за време додека возилото било мобилизирано или реквирирано од страна на властите во мирно време и тоа од моментот на пристигнување на првото определено место до моментот на превземање на возилото.

ГУБЕЊЕ НА ПРАВАТА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 4

Осигуреникот ги губи правата од осигурување:

- Ако овозможи да се превезуваат лица на место кое не е предвидено за превоз на лица, за барањата што тие лица ќе ги постават, освен за барање на лицата што се превезуваат во согласност со прописите
- Ако со возилото управува без пропишана дозвола за соодветен вид на возилото или ако му е изречена мерка на безбедност или заштитна мерка управување со тој вид на возило, или без надзор на овластен возач - инструктор се обучува за управување со моторно возило во сообраќајот
- Ако не е платена дополнителна премија за зголемен ризик, осигуреникот ги губи правата од осигурување за секој осигурен случај во сразмер помеѓу платената премија и премијата што требало да се плати.
- Ако во моментот на сообраќајна незгода возилото го упарувувал под дејство на алкохол, дрога или други наркотици.

Се смета дека возачот бил под дејство на алкохол ако :

- За време на управување со возилото имал алкохол во организмот или покажувал знаци на алкохолно пореметување без оглед на количината на алкохол ако упарувањето му е основно занимање (професионален возач), односно имал повеќе од 0,5‰ (промили) алкохол за возач аматер.
- Ако алкохолниот тест е позитивен, а не се погрижи со помош на анализа на крвта да се утврди степенот на негова алкохолизираност, освен ако земашето на крв го загрозува неговото здравје (на пр. Хемофилија).
- Ако по сообраќајната незгода избега или одбие да се подвргне на испитување на неговара алкохолизираност, или консумира алкохол, така што го оневозможува утврдувањето и присуство на алкохол во крвта во моментот на настанување на штетата.

Се смета дека возачот е под дејство на дрога или други наркотици ако:

- Со стручен преглед се утврди дека покажува знаци на пореметеност поради употреба на дрога или други наркотици.
- По сообраќајната незгода избега или одбие да се подвргне на испитување на негова дрогираност,

Осигуреникот , на дополнително договорените осигурувања наведени во Член 1, став 7 и 8 , не губи право на осигурување, со случаевите наведени во овој член, став 2 и став 3.

ПРАВО НА СУБРОГАЦИЈА

Член 5

Друштвото што ќе ја надомести штетата предизвикана со употреба на моторно возило од страна на неовластено лице има право на регрес за исплатениот износ на надомест на штета заедно со сите споредни побарувања (камата и трошоци на постапка), а во врска со истиот штетен настан.

За неовластено лице во смисла на овој правилник се смета лицето- причинителот на штетата кое:

- ја предизвикал штетата управувајќи со моторно возило без соодветна возачка исправа (вклучувајќи лице кое е на обука за добивање на возачка исправа без присуство на овластено лице)
- ја предизвикал штетата управувајќи со моторно возило без соодветна категорија на возачка исправа
- ја предизвикал штетата управувајќи со моторно возило со измината важност на возачка исправа-дозвола
- ја предизвикал штетата управувајќи со моторно возило во периодот кога имал забрана за управување на моторно возило издадено од надлежен орган
- ја предизвикал штетата управувајќи на нелегален начин со моторно возило или ако причинителот на штетата е соучесник во таквиот чин или во обид или извршување на кривично дело
- ја предизвикал штетата управувајќи со моторно возило под дејство на алкохол над дозволеното ниво согласно со закон, наркотични дроги или психотропни супстанции

Друштвото освен во случаите предвидени согласно овие услови, регресни побарувања поднесува и во подолу наведените случаи:

- Кога штетата е предизвикана од такси моторно возило, осигурано од автоодговорност во нашето Друштво но без доплаток од 30% за осигурување на такси моторно возило, (регрес се бара солидарно и од сопственикот на такси возилото и од возачот на такси возилото)
- Кога оштетениот има склучен договор за комбинирано осигурување - каско во Друштвото и го остварил правото на надомест на штета која е настаната во сообраќајна незгода, Друштвото има право на повраток на исплатените средства – регрес од компанијата каде возилото причинител има полиса по основ на автомобилска одговорност
- Кога оштетениот има склучено договор за комбинирано осигурување- каско во Друштво и го остварил правото на надомест на штета, а причина за предизвиканата штета претставува неодржувањето на коловозот од страна на надлежната институција определена со закон, Друштвото има право на повраток на исплатените средства - регрес од погоре наведената институција надлежна за одржување на јавните патишта во државата
- Кога на оштетениот - сопатник во моторно возило осигурано во Друштвото, му е надоместена нематеријална штетата согласно одредбите од ЗОО како трето лице без оглед на вина, Друштвото има право на регрес на исплатениот износ од страна на компанијата за осигурување каде возилото причинител има полиса за осигурување од автомобилска одговорност
- Кога правото на надомест на нематеријална штета го остварил сопаник во возило сопственост на правен субјект, осигурано од автомобилска одговорност во Друштвото, а причините за настанувањето на е незгодата е техничка неисправност на возилото, Друштвото има право на поврат на исплатените средства - регрес од правниот субјект сопственик на возилото

Друштвото има право на регрес и во оштетните побарувања по основ на имотно осигурување од кражба и разбојништво, во случаите кога има познат сторител и други дела кои се казниви согласно Кривичниот законик на РМ.

Друштвото има право да побара регресни побарувања во сите случеви, за кои ќе оцени дека штетата е како последица на ризик, за кој според траифа на премии е превидено доплаток на премија заради зголемен ризик.

ОБВРСКИ НА ОСИГУРЕНИКОТ

Член 6

Лицето кое управува со превозно средство е должно да го има Доогворот за осигурвање (полиса) или било кој доказ за склучен договор за осигурување при користењето на превозното средство во сообраќајот и е должен истиот да го даде на увид на барање на овластено лице на органот за внатрешни работи кое врши контрола на сообраќајот.

Осигуреникот е должен да го извести осигурувачот за настанување на сообраќајна незгода и да достави пополнет Европски извештај за сообраќајна незгода веднаш или најдоцна во рок од 3(три) дена од денот на настанување на негодата.

Во случај на поголема штета, над износот предвиден со Европски извештај, како и во случаеви, кога другиот учесник во сообраќајната незгода одбие да даде лични податоци, односно податоци за возилото, или го напушти местото на сообраќајната незгода, во случај на спротивставени мислења за вината, во случај на судар со нерегистрирано возило, со возило со странска регистрација, возач под дејство на алкохол, возење без возачка дозвола , осгуреникот е должен да ја пријави сообраќајната незгода на надлежните органи за внатрешни работи и да почека увид на лице место за да утврдат под кои околности и како настанала сиеобраќајната незгода.

Доколку осигуреникот не постапи согласно со одредбите од став 2, на овој член, осигурувачот нема обрска на никакви плаќања.

Осигуреникот, според своите можности, е во обврска да му помогне на осигурувачот во утврдување на одговорноста и е должен да му даде вистински и исцрпни податоци за штетниот настан и околностите под кои тој настанал.

Ако против осигуреникот е истакнато оштетно барање, е поднесена тужба за надомест на штета, е поставено имотно правно побарување, или е ставен предлог за обезбедување на докази, тој е во обврска, без одложување, за тоа да го извести осигурувачот и да му ги достави сите докази што ги содржи соодветното побарување.

Осигуреникот е должен водењето на парницата да го препушти на осигурувачот.

Осигуреникот е должен обработувањето на оштетното побарување да го препушти на осигурувачот и нема право да го одбие, а особено нема право да го признае, освен ако со тоа не се прави очигледна неправда.

Договорувачот на осигурување, односно осигуреникот е должен сите свои известувања упатени на осигурувачот писмено да ги потврди, а особено за промената на име, назив и адреса.

Повредата на обврските од овој член има за последица смалување на обврските на осигурувачот за толку колку што настанала поголема штета поради тие повреди.

Осигуреникот, сопственик на моторното возило е должен писмено да го извести Друштвото за осигурување со кое склучил договор за осигурување од автомобилска одговорност за промена на регистарските податоци кои се однесуваат на тоа моторно возило најдоцна во рок од 15 дена од денот на настанатата промена.

ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 7

Осигурувачот е должен да ги подмири оправданите барања и да преземе мерки за заштита на осигуреникот од неосновани или претерани оштетни барања. Ако осигурувачот ја повреди оваа обврска должен е на осигуреникот да му ја надомести штетата.

Осигурувачот е овластен во име на осигуреникот да ги дава сите изјави, кои според негово мислење се потребни, заради надомест на штетата, или заради заштита од неосновани или претрпени барања.

Трошоците за одбрана на осигуреникот во кривична постапка ги надоместува осигурувачот само во случај кога изрично дал согласност за бранител и се обврзал за надомест на трошоците.

Трошоците на парничната постапка ги надоместува осигурувачот доколку парницата ја водел осигуреникот во согласност со осигурувачот, или ако бил застапуван од лице што го одредил осигурувачот и тоа во полн износ без оглед на висината на осигурената сума.

Кога правното лице кое врши работи на здравствено, пензиско и инвалидско осигурување ќе истакне барање за надомест на средства потрошени за лекување и други трошоци за згрижување направени согласно прописите за здравствено осигурување спрема Друштвото за осигурување, Друштвото за осигурување е должно во рамките на одговорноста на својот осигуреник да плати надоместок во висина на овие трошоци, односно е должно да плати сразмерен износ на придонесот за инвалидско или пензиско осигурување, освен во случај на штета предизвикана со употреба на неосигурено или непознато моторно возило.

ТЕРИТОРИЈАЛНО ВАЖЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 8

Осигурителното покритие, ако поинаку не е договорено, се однесува на територијата на Република Македонија и на земјите членки на Советот на бироа за зелена карта;

За возилата што ги користат македонските работни и други организации за изведување на градежни, монтажни, истражувачки и слични работи вон територијата на Република Македонија, може за време на изведувањето на тие работи, да се склучи осигурување од одговорност по овие Услови;

Ако во државата во која настапил осигурен случај, осигурувањето од одговорност е задолжително, се смета дека осигурувањето било договорено на минимална осигурена сума пропишана во таа земја, освен ако покритието од полисата за осигурување е поповолно за осигуреникот;

За возила со странска регистрација осигурувањето важи само на територијата на Република Македонија и не може да се издаде зелена карта.

ЗАПОЧНУВАЊЕ И ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ОСИГУРИТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Член 9

Обврската на осигурувачот од договорот за осигурување започнува по истекот на 24 часот на денот што во исправата за осигурување е наведен како почеток на осигурување, ако до тој ден е платена премијата, односно по истекот на 24 часот на денот кога премијата е платена, освен ако поинаку не е договорено.

Обврската на осигурувачот престанува по истекот на 24 часот на денот што во исправата за осигурување е наведен како ден на истек на осигурувањето.

Кај осигурување склучено на една или повеќе години, меѓусебните обврски и права од договорот се продолжуваат за 30 дена (рок на чекање), доколку на осигурувачот, најдоцна три дена пред истекот на рокот на осигурување не му е врачена изјава на договорувачот на осигурување дека не се согласува со негово продолжување.

Ако во рокот на чекање настапи осигурен случај, договорувачот на осигурување е должен да плати премија на осигурување за цела година.

УТВРДУВАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 10

Премијата за осигурување се утврдува со Тарифата на премии за осигурување од автомобилска одговорност.

УТВРДУВАЊЕ НА ПРЕМИЈАТА ВО ЗАВИСНОСТ ОД ОСТВАРЕН ШТЕТЕН НАСТАН – Бонус-Малус

Член 11

Одредбите од оваа Глава се однесуваат на осигурувањето на сопствениците на моторните возила опфатени со сите Тарифни групи. Тарифата на премија за осигурување од автомобилска одговорност, освен на осигурувањето од автомобилска одговорност на сопствениците на странски моторни возила и посебните видови на осигурување.

Кога Осигуреникот-сопственикот на моторно возило склучува договор за осигурување по прв пат, истиот плаќа премија според основниот премиски степен - 10.

Осигуреникот – сопственикот на возилото преминува во нов премиски степен во зависност од тоа дали во изминатиот период на осигурување по неговиот договор за осигурување било пријавена штета. Во случај на промена на друштвото за осигурување на Осигуреникот-сопственикот му се признава премискиот степен врз основа на порано склучениот договор за осигурување како и со увид во Централната евиденција за штети при Националното Биро за осигурување.

На осигуреникот кај кого во последниот период на осигурување по неговиот договор за осигурување не било пријавена штета, за следниот период на осигурување му се одобрува попуст на премијата, односно премин за еден премиски степен пониско во однос на премискиот степен во кој се наоѓал во претходниот период на осигурување. Најповолен премиски степен е 1.

За секоја пријавена штета во последниот период на осигурување по договорот за осигурување, осигуреникот преминува еден премиски степени повисоко во однос на премискиот степен во кој се наоѓал во претходниот период на осигурување. Најнеповолен премиски степен е 18.

Премиските степени и премијата во % од премијата за основниот степен 10 (100% премија во Табелите по одделни Тарифни групи) се следните:

СТЕПЕНИ НА БОНУС-МАЛУС

СТЕПЕНИ НА БОНУС-МАЛУС	
степен	% од премијата за основниот степен 10
18	175
17	165
16	155
15	145
14	135
13	125
12	115
11	105
10	100
9	95
8	90
7	80
6	75
5	70
4	65
3	60
2	55
1	50

Во случај кога осигуреникот-сопственикот презентира доказ дека не бил виновен за причинување на штетата во периодот кога му бил пресметан малус (врз основа на пријавена штета), истиот има право на поврат на премија еднаков на разликата меѓу премијата без малус и премијата со малус.

ОСТАНАТИ ОДРЕДБИ ЗА БОНУС - МАЛУС

Член 12

- (1) На Осигуреникот-сопственик кој во континуитет имал склучено осигурување за 6 (шест) или повеќе моторни возила и кај кого меродавниот технички резултат (однос меѓу ликвидирани и резервирани штети и полисирана техничка премија) во изминатите три години на осигурување изнесува помалку од 80%, му се одобрува попуст на премијата за следниот период на осигурување во висина од една половина (50%) од разликата помеѓу 80% и процентот на остварениот технички резултат.
- (2) На Осигуреник-сопственик кој имал склучено осигурување до 5 моторни возила ако во изминатата година на осигурување биле пријавени две или повеќе штети за возилата со кои е причинета штета, односно за возилото што е заменето му се пресметува доплатна премија за следната година и тоа:
 - 50% за пријавени две штети;
 - 80% за пријавени три штети;
 - 200% за пријавени четири и повеќе штети.
- (3) На Осигуреникот - сопственикот кој има заклучено осигурување за 6 (шест) или повеќе возила и кај што меродавниот технички резултат (однос меѓу ликвидирани и резервирани штети и полисирана техничка премија) во изминатата година на осигурување изнесува повеќе од 120% му се пресметува доплатак (малус) на премијата за следната година за осигурување во процент кој е еднаков на една половина (50%) од разликата помеѓу остварениот однос и 120% со тоа што доплатакот не може да изнесува повеќе од 200%.
- (4) Ако Осигуреникот-сопственикот склучил договор за осигурување со времетраење пократко од една година, ова осигурување не се зема како основа за намалување на премискиот степен во следниот период на осигурување, без оглед дали по неговиот договор за осигурување не било пријавена штета во периодот на осигурување. Во случај на пријавена штета, осигурувањето се зема како основа за зголемување на премискиот степен.

- (5) Во случај на промена на сопственоста на возилото, правото на бонус, односно обврската за плаќање на малус не се пренесува на новиот сопственик.
- (6) Ако во периодот на користење на правото на попуст, осигуреникот го отуѓи или одјави возилото кај надлежен орган, стекнатото право на попуст се пренесува и на новото возило, под услов возилото да е од иста тарифна група и по полисата на одјавеното, односно отуѓеното возило да не е пријавена штета.
- (7) Ако сопственикот по уништување на возилото, во рок од една година склучи договор за осигурување за возило од иста тарифна група, стекнатото право на бонус, односно обврската за плаќање на малус се пренесува на новиот договор за осигурување.
- (8) При утврдувањето на меродавниот технички резултат се применуваат и следните одредби:
- Бонусот, односно малусот се пренесува и на возилата што осигуреникот-сопственикот ги набавил во тековната година на осигурување;
 - Одредбите за утврдување на премијата во зависност од техничкиот резултат се применуваат само на осигуреникот-сопственикот на осигурување која на 31.12 од претходната година имал склучено осигурување на повеќе од 5 возила;
 - Осигурувачот и осигуреникот-сопственикот на осигурување имаат право да побараат повторна пресметка на бонусот, односно малусот, ако дополнително се увиди дека во пресметката не се земени оштетни барања што се основани, односно биле земени барања кои не биле основани.
- (9) При утврдување на премијата за осигурување кај осигуреникот-сопственикот на осигурување што има осигурено до 5 возила се применуваат и овие одредби:
- 1) Се смета дека штетата не е пријавена ако во рок од 1 година е ликвидирана без исплата на надомест или во полн износ по било кој основ е регресирана. Исто така, не се смета за пријавена штета ако осигуреникот сам ја надомести истата, или ако е предизвикана од неовластено лице кое управувало со возило, а не е член на потесното семејство на осигуреникот
 - 2) Во случај на отуѓување на возилото, обврската за плаќање на малус не се пренесува на новиот сопственик. Ако осигуреникот-сопственикот на осигурување по уништувањето, продажба и слично, место поранешното во рок една година заклучи осигурување за друго возило, обврската за плаќање на малус се пренесува на новиот договор за осигурување ако возилото е од иста тарифна група. Малусот се пресметува од премијата за новото возило во врска со чија употреба е склучен договор за осигурување.
 - 3) На осигуреникот-сопственикот на осигурување ќе му се пресмета малус и врз основа на писмена потврда од претходниот осигурувач или негова изјава за бројот на пријавени штети.
 - 4) Одредбите од овој член во однос на бонус и малус се пресметуваат во однос на осигуреник – сопственик на возило, со исклучок на возила на лизинг, за кои бонусот и малусот се пресметува и врзува за договорувачот на осигурување.
- (10) При утврдување на премијата за осигурување на осигуреникот-сопственикот што има склучено осигурување за 6 и повеќе возила, се применуваат и овие одредби:
- 1) Малус се пресметува и на возилата што осигуреникот-сопственикот ги набавил во тековната година на осигурување
 - 2) Во случај на прекинување и повторно склучување на договор за осигурување, на осигуреникот-сопственикот на осигурување му се пресметува малус врз основа на резултатите од последните три календарски години на траење на осигурувањето. Ако прекинувањето траело повеќе од две години, се пресметува премија без малус
 - 3) Ако осигурувачот не располага со податоци за штетите и премиите за најмалку три претходни години на осигурување, бидејќи осигуреникот-сопственикот претходно не бил осигурен доволно време, за утврдување на малус се користат податоците со кои се располага за две, односно на една година на осигурување.
 - 4) При пресметување на односот на пријавените штети спрема полисираната техничка премија, пријавените штети се намалуваат за износот на наплатените регреси по било кој основ.
 - 5) Одредбите од овој член во однос на бонус и малус се пресметуваат во однос на осигуреник – сопственик на возило, со исклучок на возила на лизинг, за кои бонусот и малусот се пресметува и врзува за договорувачот на осигурување.

ПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 13

- (1) Договорувачот на осигурување премијата ја плаќа при превземање на полисата, ако поинаку не е договорено.
- (2) Договорувачот на осигурување премијата ја плаќа на свој ризик и трошок.
- (3) Ако премијата е платена по пошта или преку банка - депонент, како ден на плаќање се смета денот кога премијата уредно е уплатена.
- (4) При промена на сопственоста, премијата за осигурување и сите недоспеани рати, доспеваат во целост, а обврската за плаќање на премијата и на поранешниот договорувач на осигурувањето останува и доспева за наплата веднаш штом осигурувачот сознае за истото.

ВРАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 14

Во случај на уништување или одјавување на возилото, осигурувачот е во обврска да врати дел од премијата за преостанатото време на траење на осигурувањето (про - рата) сметано од денот на приемот на барањето за откажување на договорот, доколку до тогаш не се остварил осигурен случај.

ФОРМА НА ДОГОВОРОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ И НАЧИН НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Член 15

Документацијата кон Договорот за осигурување и во врска со Договорот за осигурување мора да биде на македонски јазик и во пишана форма, или во договорена електронска форма, и стапува на сила од денот на прием.

Сите известувања и изјави што треба да се дадат според одредбите на Договорот за осигурување мора да бидат во писмена форма.

Како ден на прием се смета следниот работен ден после препорачано предадената пратка, пратена на последната дадена адреса од страна на примачот.

ВАЖНОСТ НА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ИМОТ

Член 16

Доколку не се во спротивност со овие Услови, на осигурувањата склучени по овие Услови се применуваат и Општите услови за осигурување на имот.

ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 17 Информации во врска со обработка на лични податоци

[1] Идентитет и контакт на податоците на контролорот и офицерот за заштита на личните податоци: Контролор: Друштво за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, Седиште во Скопје на ул. Мајка Тереза бр.1 влез 2, e-mail: info@halkinsurance.com.mk, Офицер за заштита на личните податоци: dro@halkinsurance.com.mk. Дополнителни податоци за офицерот за заштита на личните податоци може да најдете на интернет страницата на Друштвото www.halkinsurance.com.mk.

Член 18 Обработка и заштита на личните податоци

[1] Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје врши обработка (собирање, евидентирање, организирање, чување итн.) на лични податоци на осигуреници, договорувачи на осигурување, нивните законски застапници или полномошници во согласност со одредбите на Законот за заштита на лични податоци и другите релеванти позитивни законски прописи, применувајќи соодветни технички и организациски мерки за обезбедување на безбедност на личните податоци.

Собраните лични податоци се дел од збирките на лични податоци на Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, а Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје во својство на контролор на личните податоци, истите ги користи согласно основните начела за обработка на лични податоци дефинирани во Законот за заштита на личните податоци.

Член 18-а Правен основ за обработката на личните податоци

[1] Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје обработува лични податоци кои се неопходни при склучување на договорите за осигурување (полиси), врз основа на член 109 од Законот за супервизија на осигурување, а во согласност со Законот за заштита на личните податоци. [2] Личните податоци се неопходни за обработка од страна Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје со цел исполнување на правата и обврските што произлегуваат од договорот за осигурување, односно обработката на истите претставува основа за оценување на осигурително покритие и степен на оштета.

Член 18-б Цели за обработката на личните податоци

[1] Личните податоци (телефонски број и електронска адреса – e-mail), Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје ги обработува со цел остварување на контакт заради ефикасно остварување на права и обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување (полиси). Овие податоци за цели доставување на рекламни материјали, промоции, понуди како и за други цели на директен маркетинг од страна на Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје ќе бидат искористени само доколку имате дадено согласност, преку одбирање на соодветната опција за согласност. [2] Со цел водење на постапка за надомест на штета и воспоставување на бази на податоци за настанати штети, оценување на осигурително покритие и степен на оштета Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје обработува и копии од документи во кои се содржани и лични податоци. [3] Личните податоци од став 1 и став 2 на овој член Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје ги обработува само врз основа на претходна согласност од субјектот на личните податоци, а недавањето на согласност за обработка на овие податоци може да има за последица несоодветно оценување на осигурително покритие или степен на оштета или пак неисплаќање на оштетно барање. [4] Согласноста за обработка на личните податоци од ставот 3 на овој член може да се повлече во секое време преку доставување на известување за повлекување на согласност по пошта на следната адреса: ул. Мајка Тереза бр.2, 1000 Скопје, со назнака за Офицерот за заштита на лични податоци или преку електронска адреса dpo@halkinsurance.com.mk. Со повлекување на согласноста за обработка на лични податоци Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје ќе прекине со понатамошна обработка на личните податоци и истите ќе ги избрише од базите на податоци со што можат да настанат последици наведени во став 3 од овој член.

Член 18-в Рокови на чување на лични податоци

[1] Личните податоци, Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје ги чува во рок за цело времетраење на договорниот облигационен однос, односно најмногу до 10 години по истекот на договорот за осигурување или во случај на настанување на штета, 10 години по затворањето на случајот на настанување на штетата, односно од денот на целосната исплата на надоместокот за настаната штета согласно член 109 став 8 од Законот за супервизија на осигурување. [2] По истекот на роковите од став 1 на овој член личните податоци ќе бидат избришани/уништени од базите на податоци на Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје и истите нема да се обработуваат за други цели.

Член 18-г Права на субјектите на личните податоци

[1] Остварување на правата кои произлегуваат од Законот за заштита на личните податоци (право на пристап, корекција, бришење, ограничување на обработката на лични податоци, приговор и преносливост), се врши преку доставување на барање на електронската адреса на офицерот за заштита на лични податоци: dpo@halkinsurance.com.mk. На истата електронска адреса може да се достави барање во врска со сите прашања поврзани со обработката на личните податоци. [2] Доколку субјектот на лични податоци смета дека обработката на личните податоци за целите наведени во член 35-б, од страна на Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје не е во согласност со одредбите на Законот за заштита на личните податоци, или пак смета дека е повредено некое право за заштита на

личните податоци, има право да поднесе барање за утврдување на прекршување на прописите за заштита на личните податоци до Агенцијата за заштита на личните податоци како надлежен орган за вршење на надзор над законитоста на преземените активности при обработката на личните податоци на територијата на Република Северна Македонија.

Член 18-д Пренос на личните податоци

[1] Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје може да изврши пренос на лични податоци во земји членки на Европската Унија, земји членки на Европскиот економски простор и трети земји. За вршење на преносот на лични податоци во земји членки на Европската унија и Европскиот економски простор се известува Агенцијата за заштита на личните податоци, а преносот на лични податоци во трети земји се врши по претходно добиено одобрени од страна на Агенцијата за заштита на личните податоци. При вршење на преносот на личните податоци се обезбедува високо ниво на технички и организациски мерки за обезбедување на тајност и заштита на личните податоци. Исто така, се обезбедуваат сите неопходни заштитни мерки за обезбедување на тајност и заштита на личните податоци преку стандардни клаузули за заштита на личните податоци кои се одобрени и објавени од страна на Европската комисија. Сите дополнителни информации во однос на заштитните мерки може да се добијат со поднесување на барање до пошта на следната адреса: ул. Мајка Тереза бр.1 влез 2 со назнака за Офицерот за заштита на лични податоци или преку електронска адреса dpo@halkinsurance.com.mk.

Член 18-ѓ Обработка на лични податоци за цели на директен маркетинг

[1] Личните податоци за цели на директен маркетинг, Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје ги обработува само врз основа на експлицитна согласност за обработка на личните податоци за цели на директен маркетинг за своите услуги. [2] Согласноста за обработка на личните податоци за цели на директен маркетинг може да се повлече во секое време, бесплатно, со писмено барање (доставено на следната електронска адреса: dpo@halkinsurance.com.mk или по пошта до Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, ул. Мајка Тереза бр.1 влез 2, 1000 Скопје, со назнака “До Офицерот за заштита на лични податоци”).

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

член 19

[1] За односите од договорот за осигурување се применува правото на Република Македонија.

[2] За односите меѓу осигурувачот, договарачот и осигуреникот кои не се договорени во договорот за осигурување, се применува Законот за облигациони односи.

Постапка по приговори

Во случај осигурувачот и осигуреникот да не се согласат по однос на обемот и висината на штетата, осигуреникот има право на приговор во рок од 8 дена од приемот на писменото известување од осигурувачот, до Второстепената комисија за решавање на штети по приговор, која е должна во рок од 30 дена да одговори по приговорот.

Постапка по жалба

Договорувачот, односно осигуреникот во однос на работењето на Друштвото има право на жалба до Агенцијата за супервизија на осигурување како орган надлежен орган за супервизија на друштвата за осигурување.

Решавање на спорови

Евентуалните спорови кои би произлегле од договорот за осигурување, договорните страни ќе ги решаваат спогодбено, а доколку до спогодба не дојде надлежен е Основен суд Скопје 2 Скопје.

Овие Услови се донесени врз основа на Овластување на Одборот на директори на Друштво за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје дадено на својата редовна седница на 15.11.2021 година со Одлука бр.0203-09/08 и ќе се применуваат од 23.02.2022 година.

Главен извршен директор
Суат Инан

Извршен директор
Славчо Таушанов